

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

69. An excommunicatus toleratus moriens sit privandus Ecclesiastica
sepultura, si pubilcè innotuerit fuisse excommunicatum? Ex p. tr. 3. res.
140.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

opponere. & is est doctus & pius Andreas Duvallius Professor Regius inlyti mufai Sorbonici, *ubi supra*, in 2. 2. D. *Thoma*, tr. de charitate q. 17. in fine, ubi sic asserit: Quæret aliquis, an hæc pœnæ tantum inextrant in publicis Duellis, quæ sunt cum autoritate Principis, cum Patrinis, lociis, & omnibus qui interfesse volent spectatoribus, nec non cum loci & temporis determinatione, cæterisque cæremoniis in his talibus Duellis observari solitis: an etiam in privatis, quæ cum sola provocatione, absque ullis cæremoniis, patrinis, & spectatoribus fiunt. Respondeo, in privatis Duellis hæc pœnæ similiter incurritur, ut patet ex Bulla Gregorij XIII. quæ incipit, *ad tollendam detestabilem*, promulgata 13. Decembris anno 1582. & ex altera edita à Clemente VIII. quæ quamvis non sint in Gallia promulgatæ, sunt tamen usu receptæ (quod ad inducendam legis obligationem, promulgatione sola præstat) eo quod Duella ipsa sub pœnis capitalibus prohibentur, nec non sub proscriptioe omnium bonorum, atque etiam perpetuæ infamiae, itemque sepulturæ privatione; quod non fieret, si tota Gallia non annueret, aut sentiret, ipsos Duellantes privatos, esse de facto de excommunicatos. Ita Duvallius. Vnde ego rectè, his diebus interrogatus, damnavi eos qui in Gallia Ducem de Nemours in Ecclesia sepelierunt, qui tamen mortuus erat in Duello inito cum Duce de Beaufort.

4. Ad id verò quod de Germania tradit ex Layman Pater Baunys *ubi supra*, respondeo, quod amicissimus & sapientissimus Pater Ariaga in *Cur. Theol.* 1. 5. disp. 49. sect. 3. n. 20. nominatim Layman impugnatur, & firmat Bullas Pontificias Gregorij XIII. & Clementis VIII. esse in vigore in Germania cum eorum pœnis. Et quidem Clemens VIII. directè loquitur contra Regiones Septentrionales; sic enim ait, Verum, quia cum magna animi nostri molestia intelleximus adhuc in quibusdam præsertim Transalpinis ac remotis regionibus, & potissimum ubi bella vigent, &c. nos nefaria Diaboli arma, &c. & paulo post: Insuper auctoritate & tenore præmissis decernimus & declaramus, easdem constitutiones ac decretum locum habere ubique gentium, & terrarum inter quascumque personas etiam armatas, & in castris seu propugnaculis militantes, etiam ubi nostrorum, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, aut fidei Catholice hostium furor impunè grassatur, vel in dominiis per eos occupatis, & detentis. Hæc Pontifex. Vnde ex his resellendus venit Marcus Vidal in *Arca Theol. mor. tit. de Duello, inspect.* 6. n. 49. Sed ipse loquitur stante attestazione Layman.

RESOL. LXIX.

An excommunicatus toleratus moriens sit privandus Ecclesiastica sepultura, si publicè innotuerit fuisse excommunicatum? Ex patr. 5. tr. 3. Ref. 140.

Sup. hoc in ref. seq. & infr. in ref. 209. §. 1. in fine, quamvis ibi non distinguitur inter excommunicatum toleratum, vel non toleratum, lege ibi veritas si no va ablueto.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Avila par. 2. cap. 6. disp. 9. dub. 6. & disp. 4. dub. 8. concl. 2. & novissime hanc sententiam docet in sua erudita tractatione de Monitoriis Theophilus Raynaudus par. 2. c. 3. n. 7. ubi sic ait. Est admodum probabile quoscumque excommunicatos, etiam dum viverent toleratos, nunc quoque post Martini V. decretum prohiberi sepultura in loco sacro, dummodo tamen publicè innotuerit eos fuisse excommunicatos; nam jure antiquo hæc pœna cadebat in excommunicatos toleratos; nec potest negari quin sit bonum quoddam, nec exiguum mortuorum, ut in loco sacro condantur. Sed Ecclesia non intendit ullum favorem excommunicato ipsi præstare, quando indulsit ne vita-

retur, ergo, &c. Sed ego puto non esse recedendum à negativa sententia, quam tuetur Suarez in 3. part. tom. 5. disp. 13. sect. 4. num. 4. & tom. 3. disp. 8. sect. 4. Heniquez lib. 13. cap. 7. num. 2. Toletus lib. 1. cap. 13. n. 10. Gutierrez in 99. Can. lib. 1. cap. 1. num. 30. Riccius de jure person. lib. 4. cap. 60. num. 4. licet novissime sententiam Raynaudi doceat etiam Blondus de censuris disp. 4. art. 14. asser. 3.

RESOL. LXX.

An sub prohibitione cap. Sacris, & Clem. 1. de sepulture excommunicati sepeliantur in loco sacro, excludantur excommunicati tolerati? Et advertitur, quod non polluitur Ecclesia sepeliendo excommunicatum, nisi sit ille vitandus. Ex patr. 5. tr. 9. Ref. 97.

§. 1. **P**rima sententia absolute docet omnes publicè sepulture excommunicatos ea comprehendere. Ita Cajet. ver. excommunicatio, cap. 46. & quidam alij. Secunda absolute negat toleratos ea comprehendere. Ita Saaz. ver. disp. 22. sect. 4. n. 5. Navar. cap. 17. num. 247. Heniquez lib. 13. cap. 7. num. 2. & cap. 11. num. 13. Ratio est, quia prohibitio sepulturæ immediate dirigitur non ad mortuum, qui ejus est incapax, sed ad vivos, qui jam non prohibentur communicare cum toleratis. Tertia sententia est media, docetque prohiberi tales sepeliri in loco sacro, quia hoc directè cederet in eorum favorem, tamen contra facientes non incurrere censuram, quia jam licet nobis cum iis communicare, nisi forte alij sepeliantur hæretici, quos absolute sine respectu ad excommunicationem cap. quicumque, citare prohibemur sepelire loco sacro. Ita Avila 2. p. cap. 6. disp. 9. dub. 6. §. ad primum, vers. per hæc patet, juncta disp. 10. concl. 1. & concl. 3. sub fin. & dub. 6. concl. 3.

2. Verum ego puto ad hærendum esse potius secundæ sententiæ, & ita præter DD. citatos, docet Mercerus de Sacris in 3. p. q. 2. 1. dub. 7. Turrianus lib. 2. disp. 11. dub. 3. Filiucius tom. 1. tr. 12. c. 4. n. 106. Cornejo in 3. p. tr. 5. de excomm. disp. 10. §. 8. Gordanus lib. 7. tom. 2. q. 8. c. 3. n. 38, qui bene advertit, quod non polluitur Ecclesia sepeliendo excommunicatum, nisi sit ille vitandus.

RESOL. LXXI.

Qui sunt illi, qui sepelientes excommunicatum in loco sacro incurrunt excommunicationem? Et an qui excommunicatos, etiam hæreticos notorios, sed non denunciatos in loco sacro sepeliunt, incurrant excommunicationem? Et an locus sacer sepulturæ excommunicati, aut hæretici nondum denunciati violetur? Ex patr. 5. tr. 9. Ref. 98.

§. 1. **I**n Clement. 1. de sepult. sic habetur. Qui propria temeritate audacia in cæmeteriis excommunicatos, publicè, aut nominatim sepelire præsumunt, &c. nullatenus absolvantur, &c. Vnde videtur comprehendere nedum actus deferentes cadaver ad sepulturam, sed etiam eos, qui propria autoritate faciunt sepelire in loco sacro, juxta cap. mulieres, §. illi vero, de sententia excommunicationis, per illa verba. Cuius committat verè cuius autoritate, vel mandato delictum committi probatur, & Faber de censur. in 4. sent. dist. 35. quæst. 1. disp. 4. cap. 1. n. 188. putat tutiorem esse illam sententiam, quæ extendit hanc censuram ad comitantes, cantantes, deferentes crucem, fossores sepulturæ, portatores cadaveris, & similes. Verum multi volunt.